

ἀνυψωση και θα χειραφετητη τον λαόν. (3)
 Αναφέρουμε τους λόγους του 'Ιταλού δημοσιογράφου, χωρίς να επιδοκιμάζουμε όλες του τις ιδέες. Όταν όμως λέγει πως οι Έλληνες σκύβουν ως ελωτες πρό της μοναρχίας (!) γεγονός που είναι έντροπή διά την κοιτίδα της δημοκρατικής ιδέας, παρατηρούμε ότι l'habit ne fait pas le moine και ότι χωρίς άλλο ή ελληνική βασιλεία είναι πολύ δημοκρατικώτερη, και κατά βάθος πολύ πλέον φιλελεύθερη από τας κυβερνήσεις των 'Ηλυσίων. Επίσης όταν λέγει ότι για να ζήση κανείς αξιοπρεπώς και ως άνθρωπος, πρέπει να αγωνίζεται, όχι διά τον 'Ελληνισμό, αλλά διά τον Κοινωνισμό, παρατηρούμε ότι αληθινό περιεχόμενο του κοινωνισμού είναι ή ελεύθερη ανάπτυξις της προσωπικής και εθνικής άτομικότητος, και ότι ή θεωρία του Διεθνισμού, αν και είναι δυνατό να κρύβη καμιά νέα συνείδησι της εθνικότητος, είναι όμως γενικά λαμβανόμενη, μία ούτοπία.

"Άλλοι πάλιν λέγουν" από Σοσιαλισμός είναι ιδέα αυτή καθ' εαυτήν υπέρροχος, θεία, αποτελούσα το άκρον άωτον του Χριστιανισμού. Ο Σοσιαλισμός παρέχει εις τους λαούς το δικαίωμα του ζην εν ευνομία, ισότητι και ελευθερία (4)

Από τέτοια γενικά λογικά δεν είναι βέβαια δυνατό να σχηματισθώ κανείς ιδέαι των αξιώσεων του συγχρόνου κοινωνισμού. Γι' αυτό, εσώτου δυνηθώμε να πούμε περισσότερα, θα δώσουμε εδω ένα σκελετό της κοινωνιστικής θεωρίας, συμφωνούντες με τη γνώμη του κ. Μ. Ζαβιτζιάνου, ότι θα είναι μεγάλη θετική ώφελεια, αν κινήθη ή προσοχή της νεολαίας μας εις κοινωνικά και φιλοσοφικά προβλήματα (5).

(Κέρκυρα)

N. ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΣ

(3) α' Ελληνισμός 112.
 (4) Κ. Καραδήμας, εν 'Ελληνισμῷ» 119.
 (5) ΑΝΟΥΜΑΣ 287-16 του Μάρτη 1908.

ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ

ΜΑΡΡΙΑ

Σιγανοπφείτε ή καταχνιά: το βραδυνο μελέμι ψυχομαχίας στης Τένεδος τ' ἀπλόχωρο κανάλι, κοιμήθησαν από βραδύς στους κόρφους οι άνέμοι, κι' άχνά σιγανοπφίσβιστο βογγάει το περιγάλι.

Άράδα πέρα τα Μανριά ξασπρίζει το φεγγάρι ένα καράβι απ' άνοιχτά πλωρίζει και ζυγώνει κατά την έβρα οβύσσηκε της πλώρης το φανάρι... —Μην άραγες κοιμήθηκην ή ναύτης στο τιμόνι; !... Σμάρνη.

ΝΙΚΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ

ΑΝΝΟΥΛΑ. (φεύγοντας τρεχάτη). Πάω να ιδώ έγω...

(Ο υπερέτης φεύγει).

Πάρη

ΑΝΝΟΥΛΑ (έρχεται τρεχάτη κι' άγκαλιάζει τη Γιαγιά). Αυτός είναι, γιγιά μου, αυτός. Τόνε γνώρισα άμέσως. Είναι αυτός, αυτός.

ΓΙΑΓΙΑ. Μά ποιος είναι επί τέλους. Δεν καταλαβαίνω.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δεν τό μαντεύετε, γιγιάουλα μου, δεν τό μαντεύετε; Ο Σταύρος καλέ, ο Σταύρος μας.

(Η Άννούλα φεύγει πάλι τρεχάτη).

ΓΙΑΓΙΑ (σά βυθισμένη). Ο Σταύρος! Ο Σταύρος!.. Είναι δυνατό;

Πάρη.

(Μπαίνει ο Σταύρος φορώντας ρούχα καθαρά, που όμως φαίνονται κάπως φτωχικά. Στην άγκαλιά του είναι ριχμένη ή Άννούλα. Ακολουθεί ο υπερέτης κρατώντας από τό κάθε χέρι και μιά βαλίτσα. Στέκεται λίγο, κ' ύστερα φεύγει, παίρνοντας και τις βαλίτσες).

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 8.— Για τις Έπαρχίες Δρ. 7
Για τό Εξωτερικό Φρ. χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμητες (2 Δρ. την τριμήνια) συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ά δι στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

10 λεπτά τό φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στά κιάσκια (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Έπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στα βιβλιοπωλεία Έστιας Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στή Βουλή).

Στήν Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πρακτορεία των Έφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Η λυτεριά κ' ή σημερινή μας εποχή.— Η πείνα της Λευκάδας.— Οι «άπαίσιοι» μή μαλλιαροί.

ΤΟ άνοιγμα της Τούρκικης Βουλής σφράγισ τελειωτικά την τελευταία πολιτική μεταβολή στο γειτονικό μας κράτος. Δεν έμεινε πιά κανένα από τα σημαντικά κράτη του κόσμου, δίχως πολιτική λυτεριά. Σημάδι άλάθευτο του Ξυλημάτος των λαών, και άπόδειξη πως την εξέλιξη προς τα μπροστά της παγκόσμιας σκέψης δεν είναι δυνατό να τη σταματήσώ κανένα εμπόδιο.

Κανένας δε θα μπορούσε να άρνηθώ πως οι μεγάλες άρχες της Γαλλικής επανάστασης που διαλαλήθηκαν στον κόσμο με την άνατολή του περασμένου αιώνα, σπάρθηκαν ολόθε και φύτεψαν και μέτωσαν, όσο κι ή στο δρόμο τους πολεμήθηκαν, στραβοπάτησαν, παρεξηγήθηκαν. Και τό άργόπερατόμα τους άκόμα εξακολουθεί, και τί τελευταία σημάδια δεν είναι βέβαια και ή μορφή της τελειωτικής νίκης τους.

Η πρόοδο φυσικά θα μας φέρη σε καινούριες στρατες, τό κοινωνικό ζύωμα θα μας παρουσιάσώ στο μέλλον καινούριους όριζόντες, μά πάντα ή σημερινή μας εποχή που ξεδιάλυσε τα σκοτάδια κ' έφτασε τό φως και στους άπολίτιστους λαούς της Τούρκικης Άνατολής, θα σταθώ σημαντική στο κατοπινά μας χρόνια.

*

ΑΠΟ τη Λευκάδα φωνές πείνας ακούγονται, κ' αίτιν ή άζητησιά του κρασιού και τό στυμμάτημα του έμπορίου. Οι ξένες άγορές δεν τραβάνε πιά τό κρασί τό μόνο πράμα

που βγάνει τό νσι, κ' έτσι ο στωχός λαός που έλο τό χρόνο καλλιεργεί ξεδεύοντας και βουτώντας στα δάνεια και στην τοκογλυφία, τό άκτέλι του, σά φτάσει ο καιρός ο πολυπόθητος του ξεπουλήματος, μένει μ' άνοιχτό τό στόμα.

Σ' αυτό φταίει τό περισσότερο, τό Κράτος. που ποτέ δε φρόντισε για τό μέλλον της παραγωγής του τόπου, και δεν κοιτάζε να άνοιχτή στα προϊόντα μας καινούριες άγορές και δεν έμπόδισε τη φοβερή νοθεία του κρασιού, την κυριώτερη άφορμή του κακού, από μέσος των άσυνείδητων έμπόρων, που είχανε στο νού τους την πρόσκαιρη ώφελεια, άδιαφορώντας για τό χαντάκιωμ μιάς δλάκερης παραγωγής.

Έξόν όμως απ' αυτό άμα, εδω και τόσα χρόνια πανήκωνε τα πρώτα σημάδια της στενοχωρίας στο έμπόριο του κρασιού, δε φρόντισε σύγκαιρα τό Κράτος να δασκαλέψώ στους καλλιεργητάδες τό λάθος που κάνουν όντας κρεμασμένοι μόνο και μόνο από ένα είδος παραγωγής, ενώ μπορούσαν στον παχύ τόπο τους να καλλιεργήσουν άλλα είδη που έχουν ξόδεψή πάντα στην άγορά. Μ' άλλα λόγια δε φρόντισε να τους διδάξή την αποικίλη καλλιέργεια που σήμερα ή επιστήμη την υποδειχνει ως τη μόνη σωτηρία του γεωργικού πληθυσμού.

Κ' έτσι ή άφρονισιά αυτή βρίσκει τον αντίτυπό της στο Δημόσιο Ταμείο, που ύστερα από τόσα τραγήματα που έπαθε τόρα τελευταία με τους πρόσφυγες κ. λ. π. δε πάθη κι άλλο ένα πάλι για να χορτάσώ ψωμί τους πεινασμένους Λευκαδίτες, ύματα της εξακουσμένης έπίσημης άναμελιές.

*

ΕΙΝΑΙ κάμποσος καιρός τόρα που μιά κκοκίθεια γίνεται από μέρος μερικών Αθηναϊκών εφημερίδων σε βραστή δημοτική μας γλώσσα. Δημοσιεύουνε δηλαδή, συχνά κομμάτια από άνωπερατά βιβλία δημοτικιστών τάχα, μαζεύοντας εκεί μέσα όλη την άνοσησία του μυαλού τους και τη βρωμερότητα της ψυχής τους, κι άκόμα καταγγέλλουν στο Πανελλήνιο κοινό πως οι δημοτικιστάδες, οι άπαίσιοι μαλλιαροί ύπνομεύουνε τη θρησκεία, και δε δυσκολεύονται μάλιστα οι ίδιοι να τυπώνουν και διάφορα μεταφράσματα από τροπάρια εκκλησιαστικά, που τα σκρζώνουν μοναχοί τους κοροιδεύοντας αυτού τους τη θρησκεία μας.

Θα είτανε άνάξιο για τους άναγνώστες του "Νουμά" να δηλώνουμε απ' αυτές τις στήλες πως τα τέτοια κωμώματα είναι ψεύτικα, και πως δεν υπάρχει κανείς από τους δημοτικιστάδες μεταφραστής της θείας λειτοργίας και των τροπαρίων σε τέτοιο τρόπο. Αν οι δημοτικιστάδες μεταφράζανε, θα μεταφράζανε πάντα στην καθαρή δημοτική μας και θα είτανε στα εκκλησιαστικά μας γράμματα τη δύναμη, τό χρώμα και τη ζωή που κλείνει μέσα της ή εθνική μας γλώσσα, σύμφωνα πάντα με τό παράδειγμα της μετάφρασης του Βενγελίου, της κωμωμένης άριστοτεχνικά από τον Πάλλη.

Όλα τ' άλλα είναι άτιμη συκοφαντία που μόνο οι κωτοπώνηρι εφημεριδογραφοί μας θα μπορούσαν να τη βάλουν σ' ένεργεια, για να μη πολεμήσουνε ταχτας, μή νοιώθοντας πως μ' αυτά και μ' άλλα πολεμάνε τον εαυτό τους οι διάφοροι άπαίσιοι μή μαλλιαροί.

ΑΝΝΟΥΛΑ (ένω έρχονται απ' δξω). Σά να τό ήξερα, Σταύρο. Σήμερα αιστανόμουνε μιά χαρά, που ποτέ δεν την είχα δοκιμάσει ως τόρα ΓΙΑΓΙΑ. Παιδί μου, παιδί μου! (Τόν άγκαλιάζει και τον φιλεί).

ΣΤΑΥΡΟΣ. Γιαγιά μου!

ΓΙΑΓΙΑ. Πού τό έλπίζα, παιδί μου, να σε ξαναϊδω. (Κλαίει από συγκίνηση και χαρά).

ΣΤΑΥΡΟΣ. Καθήστε, γιαγιά μου. Μην κλαίτε. Δεν κάνει να κλαίη κανείς άμα είναι στα χρόνια σας.

ΓΙΑΓΙΑ (που εξακολουθεί να δακρύζει). Κι' ως τόσο σε περιμέναμε, πάντα σά να σε περιμέναμε. Σε περιμέναμε τό σπίτι, ο δρόμος, ή χώρα, όλα σε περιμέναμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ. Σας πιστεύω, σας πιστεύω. Κι' αφού με περιμένατε δεν είτανε δυνατό παρά να έρθω μιά μέρα...

ΓΙΑΓΙΑ. Αχ! σά θυμάμκι τό σπάρμαχ μας έμένε και της δυστυχισμένης της μητέρας σου, εκείνη τη νύχτα που βεβαιώθηκα πως μ' έφυγες... (Σαφνικά). Έμαθες, Σταύρο, τό θάνατό της; (Μικρή πάρη).

ΣΤΑΥΡΟΣ. Ναι, τον έμαθα μόλις χτες και

μάλιστα κατά τύχη από κάποιον ταξιδιώτη. Έξω να ύποφέρω τις σφοδρές άταραχα. Για τόυτο ή λύπη μου όσο κι' ε σταθήκε μεγάλη, πνίχτηκε γλήγορα μέσα μου... Άμα συλλογίζεται κανείς πως κάθε στιγμή που περνάει, κάποια σφοδρά κφίνει πίσω της στον κόσμο, δεν πρέπει να ζαφνίζεται. Πρέπει πάντα να τις περιμένει, και πάντα να τις δεχεται άταραχα. Άρκει μονάχα να μη τις δημιουργεί.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Σταύρο, ξέρεις γιατί πέθανε ή μητέρα; Πέθανε για σένα, από τη μεγάλη άγάπη που είχε για σένα

ΣΤΑΥΡΟΣ (ρίχνει τό κεφάλι του στα χέρια). Για μένα!

ΓΙΑΓΙΑ. Από τη νύχτα εκείνη, την κακή νύχτα που μ' έσησες, έπεσε άρρωστη Καλή ώρα από τότε δεν είτε. Άνα μαράζι την περιτριγύρισε, και μέρα με τη μέρα έρρεβε. Καταριότανε τη ζωή της, τον κόσμο, καταριότανε όλα και πολλές φορές — δε σ' τό κρύβω — (σφοδρέρα) καταριότανε και τον πατέρα σου... Και δεν είχε άδικο. Όλες οι έλπίδες της είτανε σε σένα. Ο πατέρας σου καθως είναι άνθρωπος ώμός, χωρίς ποτέ να της πη ένα γλυκό λόγο, της είχε κάμει τη ζωή της μιά άπέραντη